

*התמקדו בחלק המסומן בשיר.

ביכורים

מילים: שמואל בס לחן: יואל ולבה

רָנַן [=זמר] עולה מקפר
מה שם מתמר וגז [=עולה ונעלם]?
עדר גולש מהר,
ענו פיז, ענו פיז.
מי זה שם נוהר לאט?

**היוגבים [איכרים] נושאים ממת [מתנה],
והכורמים נושאים שיר תודה
עם כל אנשי העבודה.**

הנה עמל כפינו

אדמה נתנה מתן

הנה פרי בכורינו

פרי שדות כרמים וגן

בחג תירוש וזב.

ארץ מגבול לגבול –
טנא רב פרי ויבול,
טנא עטור פרחים,
מעשה ידי אחים.

תברך כל יד עובדה

מולדתי, שאי תודה!

ברוך גם עמק, הר וחוף-ים

אף כל אחי באשר הם שם.

הנה עמל כפינו...

באילו ביטויים או תיאורים משתמש הכותב כדי לדבר על ארץ ישראל? ?

השיר הוא שיר תודה (שימו לב לקטעים המודגשים). למי אומרים תודה? על מה? ?

כיצד מביעים בשיר את הכרת התודה? ?

למי צריך להגיד תודה בישראל בימינו? על מה? איך אפשר לעשות את זה? ?

שאלות

סלינו על כתפינו

מילים: לוי קיפניס לחן: ידידיה אדמון

מה טבו מעגלינו,

מה יפו הטורים!

זמרת הארץ לנו,

הבאנו בכורים.

מגולן, מגולן מבשן,

מו הנגב, מו הנגב והירדן!

פנו דרך לנו,

בכורים אתנו,

הה, הה, הה בתף, חלל בקליל!

שדינו וגנינו

הבשילו יבולים,

כרמינו, מקשותינו

בכרו פרי הלולים[הבשילו פירות

משובחים].

תאנים, תאנים, תפוחים,

ענבים, ענבים ושקדים –

פנו דרך לנו,

בכורים אתנו,

הה, הה, הה בתף, חלל בקליל!

סלינו על כתפינו,

ראשינו עטורים [=עמר];

מקצות הארץ באנו,

הבאנו בכורים.

מיהודה, מיהודה, משומרון,

מו העמק, מו העמק והגליל –

פנו דרך לנו,

בכורים אתנו,

הה, הה, הה בתף, חלל בקליל!

"פנו דרך לנו" – למי בדרך כלל מפנים את הדרך? מדוע מגיעה למביאי הביכורים קבלת פנים חגיגית? ?

אילו אזורים בארץ מזכרים בשיר? מדוע מפרטים את האזורים השונים? ?

חשבו גם על המנגינה של השיר. איזה רגש היא מעוררת? ?

שאלות

הקריה, כט' בסיוון תשי"ג

חברים יקרים בכרמי עין גדי,

קיבלתי בשמחה ובהודיה ביכורי תוצרתכם מעל חופי ים המלח. התיישבות צ. ה. ל. בעמק השדים – הוא ים המלח ...

עם פתיחת כביש סדום והיאחזות הנחלאים על גדות ים המלח – נפתח פרק חדש בתולדות המאבק הגדול שלנו במולדת, מאבק בפגעי הטבע שהשמו [=הפכו לשממה, למדבר, למקום שלא צומחים בו דברים] חלקים גדולים של ארצינו. בנצחונינו במאבק זה...תלוי כל עתידנו. ואשריכם [=כל הכבוד לכם] שניתן בידיכם אחד המשלטים המכריעים [=התפקידים החשובים] בשדה מלחמה זה.

בעבודה, במדע ובגבורת הרוח ננצח במאבק זה –

והביכורים אשר שלחתם הם ראשית הנצחון.

תחזקנה ידיכם

ד. בן-גוריון. שנת 1953

מה משמעות הביכורים עבור בן-גוריון? מדוע הביכורים הם ניצחון? ?

מדוע חשובה חקלאות ותעשייה ישראלית לפי בן-גוריון? אילו תחומים נוספים הוא מדגיש? ?

האם לדעתכן ולדעתכם גם מוסיקה, ספרות, קולנוע ואומנות הם יצירה ישראלית חשובה? ?

שאלות

